

ODBORNÁ ZPŮSOBILOST V ELEKTROTECHNICE

dle nařízení vlády č. 194/2022 Sb. – platné od 1. 7. 2022

Vážení obchodní partneři,

v tomto dokumentu uvádíme nejdůležitější informace, které souvisí se školením a zkouškou pro získání odborné způsobilosti v elektrotechnice. Uvádíme zde krátké citace z nového vládního nařízení a k tomu náš komentář, kterým se snažíme provést jednoduché objasnění daných předpisů tak, aby tyto nové předpisy byly pro každého zcela srozumitelné a jasné. Současně zde odpovídáme na nejčastější dotazy, které jsme od vás v poslední době obdrželi. V závěru pak naleznete stanovisko, jak bude školení u nás od nynějška probíhat. **Byť se může zdát, že informací je zbytečně mnoho, vše, co zde uvádíme, považujeme za důležité. Prosím, věnujte proto pozornost následujícímu sdělení.**

NEDODRŽENÍ NÍŽE STANOVENÝCH ZÁSAD ZNAMENÁ PORUŠENÍ ZÁKONA!!!

Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, tak jak ji známe, byla zrušena ke dni 1. 7. 2022. Všechny certifikáty, které byly vydané před datem zrušení, mají standardní délku platnosti 3 roky. Nové oprávnění, které se bude od nynějška vydávat, bude vystaveno podle nového právního předpisu. Tím je nařízení vlády č. 194/2022 Sb., jež je prováděcím předpisem pro §19 zákona č. 250/2021 Sb., který nabyl na účinnosti spolu s tímto nařízením, dne 1. 7. 2022.

Výjimky vydané organizací TIČR, které umožňovaly získat odbornou způsobilost bez elektrotechnického vzdělání, nebudou mít od nynějška platnost. Tyto výjimky se vztahovaly k odborné způsobilosti podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., jak ovšem píšeme výše, tato vyhláška byla zrušena. Vydá-li vám TIČR výjimku novou, teprve pak můžete získat odbornou způsobilost podle nového právního předpisu.

§ 19 zákona č. 250/2021 Sb. je nejdůležitější předpis, který stanovuje nové podmínky pro získání odborné způsobilosti v elektrotechnice. Zákon hovoří o osobách poučených, osobách znalých pro samostatnou činnost a osobách znalých pro řízení činnosti. Uvádí se zde podmínky pro získání této odborné způsobilosti a je zde i stanovena délka platnosti – **platnost získané odborné způsobilosti v elektrotechnice je stanovena maximálně po dobu tří let od data absolvování zkoušky.**

Nařízení vlády č. 194/2022 Sb., o požadavcích na odbornou způsobilost k výkonu činnosti na elektrických zařízeních a na odbornou způsobilost v elektrotechnice – tento nový právní předpis mimo jiné stanovuje znění nových paragrafů a také konkrétní podmínky a požadavky na rozsah a četnost školení a zkoušek z odborné způsobilosti. Tento právní předpis plně nahrazuje zrušenou vyhlášku č. 50/1978 Sb.

Jaké jsou rozdíly v paragrafech ve srovnání se zrušenou vyhláškou č. 50?

Černý, tučně zvýrazněný text znamená, že paragraf je platný v souladu s novým vládním nařízením č. 194/2022 Sb.

§ 3 – osoba seznámená – **zrušeno**. Zůstává však zmínka v odstavci 1, §19, zákona č. 250/2021 Sb., uvádí se tzv. osoba školená (seznámená), která bude školená zaměstnavatelem podle jiného právního předpisu – tím je §103 zákoníku práce.

§ 4 – **osoba poučená** (paragraf pro takzvané „ne-elektrikáře“, kteří pracují na elektrických zařízeních bez napětí a v jejich blízkosti)

§ 5 – dříve takzvané „absolventský paragraf“ – **zrušeno**

§ 6 – **osoba znalá pro samostatnou činnost („elektrotechnik“)**

§ 7 – **osoba znalá pro řízení činnosti („vedoucí elektrotechnik“)** – dříve známý jako § 8 – Pracovníci pro řízení činnosti prováděné dodavatelským způsobem a pracovníci pro řízení provozu. Starý §8 se spojil se starým

§10 (projektant), díky čemuž pracovník certifikovaný podle nového § 7 může vykonávat veškeré činnosti, které může vykonávat elektrotechnik, dále pak řízení činností, řízení provozu a projektování vyhrazených elektrických zařízení, které není předmětem autorizace podle jiného právního předpisu – tím je zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8 – dnes jako revizní technik (dříve § 9), certifikuje pouze TIČR

§ 10 – projektant – **zrušeno** (projektování vyhrazených elektrických zařízení, které není předmětem autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. lze provádět s platným § 7, podle nového vládního nařízení.)

Podrobnější vysvětlení jednotlivých paragrafů uvádíme v odstavcích níže!!!

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ELEKTRIKÁŘE A JEJICH ZAMĚSTNAVATELE:

- Pro elektrotechniky s dosaženým vzděláním v oboru elektro, kteří chtějí i nadále vykonávat svoji činnost, platí, že musí mít v platnosti § 6 nebo § 7 podle nového vládního nařízení č. 194/2022 Sb. a podle zákona č. 250/2021 Sb. (viz § 19).
- Pracovníci vykonávající činnost projektování vyhrazených elektrických zařízení, které není předmětem autorizace podle zák. č. 360/1992 Sb., dále vedoucí pracovníci nebo pracovníci provádějící dodavatelskou činnost musí mít v platnosti § 7.
- Každá společnost zaměstnávající elektrotechniky nebo skupinu elektrotechniků musí zajistit minimálně jednomu elektrotechnikovi odbornou způsobilost podle § 7 – takovýto pracovník pak nese nejvyšší stupeň zodpovědnosti ve firmě v rámci dané činnosti.
- Zaměstnává-li společnost více elektrotechniků, které pak dále člení do více různých pracovních skupin, měla by každá pracovní skupina mít minimálně jednoho pracovníka s platným § 7.
- Řadovému elektrotechnikovi ve firmě, jenž má nad sebou vedoucího pracovníka, stačí pouze § 6.

NEDODRŽENÍ TĚCHTO ZÁSAD, VYPLÝVAJÍCÍCH Z NOVÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, MŮŽE MÍT ZA NÁSLEDEK UDĚLENÍ VYSOKÝCH SANKCÍ, UVALENÝCH STÁTNÍ KONTROLOU (konkrétně Oblastním inspektorátem práce v případě preventivních kontrol, případně škodních událostí nebo pracovních úrazů). MĚJTE NA PAMĚTI, ŽE NEDODRŽENÍ TĚCHTO ZÁSAD V PRAXI ZNAMENÁ PORUŠENÍ ZÁKONA!!!

Kromě výběru správného paragrafu pro dosažení požadované odborné způsobilosti pro výkon činností v elektrotechnice, se dále stanovuje, zda daný pracovník bude vykonávat činnost na elektrických zařízeních s omezením:

- Do 1000 V střídavého napětí nebo 1500 V stejnosměrného napětí, nebo
- bez omezení napětí a

dle příslušného druhu zařízení, jde-li o zařízení v objektech bez nebezpečí výbuchu, nebo s nebezpečím výbuchu.

Naše školicí středisko dále vystavuje **oprávnění pro práci na hromosvodech** automaticky v rámci jedné zkoušky, a to bez poplatku.

Následuje výběr příslušného paragrafu:

§ 6 – „Elektrotechnik“ (dle nařízení vl. č. 194/22 Sb.)

Elektrotechnik je osoba s odbornou kvalifikací, která po zaškolení složila zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice ve stanoveném rozsahu.

Minimální požadovaná odborná praxe není jasně stanovena, což znamená, že oprávnění může získat i absolvent v oboru. Je ovšem stanoveno, že u elektrikáře bez elektrotechnické praxe (dále jen „absolvent v oboru“) musí být zaměstnavatelem zajištěn dohled osobou znalou, a to po dobu minimálně jednoho roku –

a to i přesto, že je daný absolvent v oboru držitelem § 6 podle nového vládního nařízení. Teprve až po získání stanovené jednoleté praxe pod dohledem zkušeného může daný absolvent v oboru plně vykonávat samostatnou činnost.

Pracovník, který vykonává dohled nad tímto absolventem, musí mít platné oprávnění podle § 6 a splněnou praxi v oboru minimálně dva roky.

§ 7 – „Vedoucí elektrotechnik“ (dle nařízení vl. č. 194/22 Sb.)

Vedoucím elektrotechnikem může být pouze osoba, která má odbornou kvalifikaci, splňuje požadavek minimální délky odborné praxe a po zaškolení složila zkoušku z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice ve stanoveném rozsahu. Vedoucí elektrotechnik může vykonávat veškeré činnosti, které může vykonávat elektrotechnik; dále pak řízení činností, řízení provozu a projektování vyhrazených elektrických zařízení, které není předmětem autorizace podle jiného právního předpisu – tím se myslí zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Minimální délka požadované odborné praxe vykonané na elektrických zařízeních podle jejich rozsahu a druhu k výkonu činnosti vedoucího elektrotechnika podle § 7 činí:

- a) 2 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem jako E2A a E3A,
- b) 3 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem jako E1A, E2B a E3B, a
- c) 4 roky pro rozsah označený jiným právním předpisem jako E1B.

Vysvětlivky:

E1 – bez omezení napětí

E2 – do 1000 V střídavého nebo 1500 V stejnosměrného

E3 – hromosvody

A – elektrické zařízení v objektech bez nebezpečí výbuchu

B – elektrické zařízení v objektech s nebezpečím výbuchu

Poznámka k praxi:

Nařízení vlády umožňuje absolvovat zkrácenou praxi v tomto případě:

Příklad č. 1

Pokud má uchazeč splněnou praxi 2 roky na E2A a E3A (viz odstavec a), je pro oprávnění na E1A, E2B a E3B (viz odstavec b) dostačující praxe 1 rok..., ale pro získání oprávnění pro E1B (viz odstavec c) už musí být praxe minimálně 2 roky.

Příklad č. 2

Pokud má uchazeč splněnou praxi 3 roky na E1A, E2B a E3B (viz odstavec b), je pro získání oprávnění pro E1B (viz odstavec c) dostačující praxe v délce 1 roku. A samozřejmě, má-li splněnou praxi 4 roky na E1B, může automaticky získat oprávnění pro vše ostatní.

Ve všech případech (§ 4, 6 a 7), musí uchazeč o příslušné oprávnění doložit **potvrzení o zdravotní způsobilosti** – stanovuje § 19, zákona č. 250/2021 Sb.

Průběh školení a zkoušky:

Tyto podmínky stanovuje § 9 nařízení vlády č. 194/2022 Sb. Uvádíme zde výhradně to nejdůležitější.

Ověření znalostí zkouškou (platí pro § 6 a 7) provede tříčlenná zkušební komise, jejímž předsedou musí být osoba odborně způsobilá podle § 11 zákona č. 250/2021 Sb. Zkouška z odborné způsobilosti (podle § 9, nařízení vlády č. 194/2022 Sb.) k výkonu činností v elektrotechnice se skládá ze dvou částí, a to z písemného testu (část 1) a ústního pohovoru (část 2) zaměřeného na výsledek testu, případné chyby učiněné v testu, otázky zaměřené na odbornou problematiku podle rozsahu a zaměření zkoušené osoby, a otázky týkající se postupů a pokynů a dalších zásadních skutečností a informací uvedených v odstavci 1 písm. c) a d) nařízení vlády – což jsou pracovní a technologické postupy, provozní a bezpečnostní pokyny, zdroje a příčiny rizik, které souvisí s činnostmi na elektrickém zařízení apod.

Osoba, která úspěšně složí zkoušku, obdrží „**Doklad o úspěšném složení zkoušky z odborné způsobilosti k výkonu činností v elektrotechnice**“. Platnost dokladu je stanovena maximálně po dobu tří let od data vystavení tohoto dokladu podle zákona, jak již bylo uvedeno výše.

Jak bude od nyníška vypadat školení u nás:

Skutečnost, že vyhlášku nahradil zákon (což je právní předpis, který je na legislativním žebříčku nejvýše), jsme povinni změnit celkový přístup ke školení a k ověřování znalostí uchazečů o odbornou způsobilost v elektrotechnice. A to tak, abychom zcela splnili všechny požadavky vyplývající z těchto předpisů.

Uvědomujeme si, že nyní nebude zcela reálné zvládnout v jednom dni školení a zkoušky zároveň. Plánujeme, že od nyníška bude přípravné školení – které je v souladu s vládním nařízením povinné – provedeno v jednom dni (zpravidla ve čtvrtek nebo v pátek) a následná zkouška bude provedena následující týden v pondělí. Zkoušky se budeme snažit rozplánovat tak, aby se dotyčný uchazeč dostavil na konkrétní místo v konkrétní čas (čas zkoušky bude stanoven pro každého individuálně), dotyčný jen přijde, aby složil zkoušku, a poté co bude mít splněno, se může vrátit ke svým každodenním povinnostem.

Náročnost zkoušky:

Ústní otázky, jak bylo uvedeno výše, se budou týkat především bezpečnosti elektrických zařízení a dále pak toho, čemu se dotyčný pracovník běžně v rámci své profese věnuje. Přípravené studijní materiály si budou moct účastníci zakoupit předem.

Za celých třicet let, co pro vás tato školení pořádáme, jste měli možnost využít maximálně dva veřejné termíny školení v roce. **Od nyníška budeme plánovat 4 termíny v roce. Vždy zhruba 1× za 3 měsíce.**

Plánované termíny nyní vychází každoročně na:

- **BŘEZEN**
- **ČERVEN**
- **ŘÍJEN**
- **PROSINEC**

Pro konkrétní termíny sledujte naše internetové stránky:

www.skolaknotek.cz

Veškeré objednávky školení a zkoušek provádějte na tomto webu.

Děkujeme, že jste dočetli až sem.

Celé nařízení vlády najdete k přečtení zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-194>

A pak nový zákon (doporučujeme přečíst primárně §19) zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-250>

Děkujeme za vaši přízeň, těšíme se na další spolupráci s vámi.

S pozdravem

Michal Knotek

Školící středisko KNOTEK s.r.o.

687 61 Vlčnov 913

IČ: 08012148, DIČ: CZ08012148

Kontakt: +420 777 567 740

E-mail: info@skolaknotek.cz